

Naturtip 2 – Indret haven efter forholdene

AF **KATRINE TURNER**, BIOLOG OG NATURVEJLEDER OG **SIGNE SCHRØDER**, FORMAND, PRAKTISK ØKOLOGI

Vores Natur er et projekt, hvor Friluftsrådet, DR, Naturstyrelsen, museer og foreninger er gået sammen om at formidle og udvikle aktiviteter, der giver danskerne viden om og lyst til at gå på opdagelse i og passe på naturen.

2020 er udnævnt til at være Naturens år, og [»Vores Natur«](#) er et projekt, der skal give danskerne større viden om og mere lyst til at bruge og passe på naturen.

[Praktisk Økologi](#) er med i en del af projektet, og i den anledning bringer vi her på Havenyt.dk en række artikler om naturen i haverne.

Der kommer bl.a. 7 korte artikler med tip til, hvordan man kan få mere vild natur i haven. Dette er det andet tip, der handler det om at indrette haven efter forholdene.

Indret haven efter forholdene

For at skabe en vild have med masser af liv er det vigtigt at se på forholdene i din have og tilpasse sig dem. Det kan være forhold som mængden af lys og skygge, næringen i jorden og mængden af fugt og vand.

Foto: Katrine Turner

Langt de fleste jorder i Danmark er meget næringsrige og fulde af kvælstof. Vokser græsset godt, grønt og tæt, og trives brændenælderne i hjørnerne, er jorden rig på næring.

Problemet er, at de danske planter, som er mest truet, også er dem, som trives bedst på næringsfattige jorder. De kan godt vokse i fed muld, men de bliver udkonkurreret af de arter, der vokser hurtigt på Danmarks mange vel- og overgødede arealer. Brændenælde og skvalderkål er kendte eksempler herpå.

Vil du have mere natur og liv i din have, skal du derfor fjerne næring i stedet for at tilføre den. Fjern græsafklip og plantemateriale fra græsplænen, og læg det i køkkenhaven eller på kompostbunken. Det kan tage mange år at trække næring ud af jorden, men ret hurtigt begynder man at kunne se en lille forskel i plænen. Nye arter får plads, når græsset ikke dominerer det hele. Dermed får du en større diversitet af både planter og de dyr, der er afhængige af de sarte urter og planter.

Der er forskellige måder at hjælpe den vilde have lidt på vej. Efterlign naturen, der typisk består af mange små nicher, og brug det til opbygningen af haven. Er du så heldig at have en gårdsplads eller en terrasse, er der god mulighed for, at jorden her er sandet. Saml, og udså frø af lokale, vilde planter som timian, blå slangeurt, gul snerre eller den vellugtende kamille. Lad altid nogle af frøene blive tilbage, så planten kan selv så igen. Luger du græsset væk løbende, får du med årene en smuk blomstrende plads.

Du kan også lave et afgrænset overdrevsbed med næringsfattigt sand for at kompensere for en meget fed muldjord eller etablere et skovbed i skyggen af krattet, hvor der er mørkt og fugtigt. Udnyt på den måde din haves særlige forhold.

På altaner, terrasser og i gårdhaver kan du nemmere skabe gode forhold for planterne. Her kan du blande sand i pottemulden og lave næringsfattig jord til dine plantekasser og krukke og så vilde blomster i. Her kan de stå lige ved siden af krukke med arter, som skal bruge fed jord og som vokser vildt og hurtigt. Det er en rigtig god ide at fokusere på planter med mange pollen- og nektarressourcer. De insekter, der kommer forbi, er som regel dyr, der kan flyve, så der er brug for at tanke op med mad og drikke.

Det kan du gøre

- Skab næringsfattig jord ved at fjerne græsafklip og plantemateriale
- Lav nicher i haven, som fremmer forskellige slags biotoper
- Saml frø af vilde blomster, og så dem ud i indkørslen, terrassen eller på gårdspladsen.

[Læs også artiklen »Blomstrende enge« >](#)

Om Vores Natur

Dette er en artikel, som er udarbejdet i forbindelse med Praktisk Økologis deltagelse i projektet [Vores Natur 2020](#).

[Praktisk Økologi](#) er foreningen bag Havenyt.dk og sammen med bl.a. DR, Friluftsrådet, Naturstyrelsen, naturhistoriske museer og andre foreninger sætter vi i 2020 fokus på naturen. Her på Havenyt.dk særlig den natur, der allerede er, eller som vi kan hjælpe med at skabe i haverne.

[Læs mere om Vores Natur artiklerne på Havenyt.dk >](#)

[Læs mere om Vores Natur projektet >](#)

[Læs mere om Praktisk Økologi >](#)

Copyright © Havenyt.dk/Landsforeningen Praktisk Økologi 2001–2020

Kontakt: redaktionen@havenyt.dk · [Annonceinformation](#)

Besøg Landsforeningen Praktisk Økologis hjemmesider

- [Praktisk Økologi](#)
- [Mere Liv i Haven](#)
- [Del Jorden](#)
- [Havenyt.dk](#)